

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Viničné Šumice, okres Brno-venkov

Adresa: 664 06 Viničné Šumice 42

Identifikátor školy: 600 110 991

Termín konání inspekce: 7., 8. a 10. červen 2004

Č. j.:	11-1051/04-11136
Signatura:	kl2zx124

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk a literatura, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda na 1. stupni základní školy ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Viničné Šumice, okres Brno-venkov sdružuje základní školu s kapacitou 100 žáků, mateřskou školu s kapacitou 25 dětí, školní družinu s kapacitou 50 žáků a školní jídelnu s kapacitou 90 jídel. Školní družina a školní jídelna nebyly předmětem inspekce.

Škola je příspěvkovou organizací, zřídila ji Obec Viničné Šumice, 664 06 Viničné Šumice 23.

Neúplnou základní školu v letošním školním roce navštěvuje celkem 71 žáků ve čtyřech třídách. Ve škole se vyučuje podle vzdělávacího programu Obecná škola. Do školy dochází žáci z Viničných Šumic a několika okolních obcí.

Jednotřídní mateřská škola je od 1. ledna 2003 součástí základní školy. V tomto školním roce bylo zapsáno k celodenní docházce 25 dětí. Provoz je od 6:30 do 16:15 hodin. Mateřská škola pracuje podle vlastního projektu „Naše mateřská škola na cestě ke zdraví“. V roce 2001 byla na základě odborného posouzení Státním zdravotním ústavem Praha zařazena do sítě mateřských škol podporujících zdraví.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V *základní škole* vyučuje pět učitelek, z nichž jedna, vychovatelka školní družiny, vyučuje na částečný úvazek. Ze čtyř hospitovaných učitelek splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro učitele 1. – 5. ročníku základní školy dvě. Absence odborné a pedagogické způsobilosti se ve sledovaných předmětech negativně neprojevila také proto, že jedna učitelka má vzdělání pro učitele na jiném typu školy a druhá učitelka v současné době studuje a doplňuje si vysokoškolské vzdělání. Úvazky učitelek byly vzhledem k podmínkám školy účelně sestaveny. Funkce výchovného poradce nebyla ve škole ustavena, poradenské služby ve škole zajišťuje a koordinuje ředitelka.

Výchovně-vzdělávací práci v *mateřské škole* zajišťují dvě plně kvalifikované učitelky s celým pracovním úvazkem. Jejich rozložení přímé práce u dětí je promyšleně stanoveno k délce provozu zařízení, méně k uspokojování potřeb dětí v průběhu dne (při obědě, pobytu venku).

Velmi dobře zpracované řády a vnitřní směrnice *základní i mateřské školy* určují jasná pravidla pro zaměstnance, vymezují úseky školy, organizační strukturu a vztahy mezi zaměstnanci. Všichni pracovníci mají stanoveny a osobně převzaty pracovní náplně, kde jsou nejen jejich povinnosti a práva, ale i delegované kompetence. Ředitelka pověřila

vedoucí učitelku mateřské školy tak, že vytvořila prostor pro její uplatnění. Provoz školy je organizačně velmi dobře zabezpečen.

Přenos informací zaměstnancům uvnitř školy je funkční, vzhledem k učitelkám jej zajišťuje osobně sama ředitelka. Informovanost je zajištěna prostřednictvím porad, plánů a pokynů vyvěšených na informační nástěnce. K bezproblémovému zajištění chodu mateřské školy také přispívají osobní kontakty vedoucí učitelky a ředitelky při práci na společných úkolech.

Jako poradní orgán ředitelky pracuje pedagogická rada, které se účastní pouze učitelky základní školy. Zabývá se hlavně klasifikací žáků a organizačními záležitostmi. Ze zápisů porad v mateřské škole je však zřejmé, že plní funkci poradního orgánu a pro zkvalitňování vzdělávacího procesu jsou přínosné. V rámci metodické komise v základní škole si učitelky průběžně a neformálně předávají informace a zkušenosti ze vzdělávacích akcí.

Vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků se opírá o řády a směrnice týkající se povinností zaměstnanců i způsobu kontroly a hodnocení jejich práce. V současné době ve škole nepracují začínající učitelé. Učitelky základní školy, které nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, mají již víceletou pedagogickou praxi a pedagogickou problematiku konzultují v rámci metodické komise a s ředitelkou. Zvláště přínosné jsou vzájemné hospitace učitelek a hospitace ve vzorových hodinách. Systém vedení zaměstnanců mateřské školy založila ředitelka především na vzájemné dobré znalosti vedoucí učitelky a jejich dlouholetých pedagogických zkušenostech. To však způsobilo, že věnuje méně pozornosti kontrole směrem k předškolnímu zařízení. Vedení nepedagogických pracovníků je realizované prostřednictvím porad a kontrolní činnosti ředitelky.

Kontrolní a hospitační činnost základní školy se plánuje na školní rok, je rovnoměrně rozložena a zahrnuje všechny oblasti chodu školy. Hospitace jsou zaměřeny na vyhodnocování výsledků výchovy a vzdělávání v souladu s požadavky učebních osnov. Rozbory a následná opatření přispívají ke zvyšování kvality vyučovacího procesu. Výsledky kontrolní a hospitační činnosti ředitelka s pracovníky školy projednává a promítají se do osobního ohodnocení. Plán kontrolní činnosti mateřské školy není zpracován. Vzhledem k velikosti zařízení a působení vedoucí učitelky s kolegyní ve třídě, probíhá vnitřní kontrola prakticky denně a postihuje všechny oblasti. Hospitace vychází z koncepčních záměrů, cíle jsou dány do souladu se skutečností, hodnocení je ale více popisné než analytické. Závěry a doporučení jsou stanoveny obecně, pro další práci učitelky jsou málo podnětné. Přesto má vedoucí učitelka o kvalitě práce učitelky dobrý přehled díky častým neformálním vstupům do třídy během dne. Úspěchy i nedostatky při výchovně-vzdělávací práci jsou písemně zaznamenávány v třídních plánech. Hospitační a kontrolní činnost směřují k postupnému a systematickému zlepšování procesu výchovy a vzdělávání.

Plánování v oblasti lidských zdrojů je promyšlené a vychází ze současných podmínek školy. Jsou stanoveny priority v oblasti vzdělávání, kde jsou zřejmé znaky dlouhodobé práce s lidmi. Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka podporuje, sama se účastní vzdělávacích seminářů pro vedoucí pracovníky škol. Velkou pozornost věnují učitelky základní i mateřské školy svému odbornému růstu i sebevzdělávání. Zúčastňují se až mimořádně velkého množství vzdělávacích akcí, které se vztahují v případě mateřské školy k realizovanému projektu. Učitelky základní školy se zaměřují především na studium jazyků, počítačové gramotnosti, navštěvují kurzy, semináře a akce zaměřené především na obecnou a tvořivou školu a dramatickou výchovu. Získané zkušenosti a nové poznatky z dalšího vzdělávání vhodně uplatňují při zkvalitňování vzdělávací práce. Odborný tisk i učitelská knihovna jsou dalším zdrojem informací. Evidence vzdělávacích aktivit dosvědčuje velký zájem učitelek v oblasti osobního profesionálního rozvoje.

Hodnocení zaměstnanců a přidělování nenárokových složek platu se provádí podle stanovených kritérií, se kterými byli zaměstnanci seznámeni a mohli se k nim vyjádřit.

Práci nad rámec základních povinností oceňuje ředitelka v nenáročných složkách platu. To je zároveň účinným nástrojem ke zlepšování výchovně-vzdělávací práce školy. V rámci hodnocení práce jednotlivých pracovníků, které je motivující, jsou využívána zjištění z kontrolní a hospitační činnosti. Systematické sebehodnocení zaměstnanců se zatím neprovádí.

Hodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti školy je velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Původní starší objekt *základní školy* byl postupně přístavbou rozšířen, rekonstruován, vnitřní zařízení modernizováno. V budově jsou čtyři kmenové třídy a tělocvična základní školy, jednotřídní mateřská škola a školní jídelna s vlastní kuchyní. Mimo to je v přízemí také herna školní družiny, sborovna a ředitelna. Učebny základní školy jsou vzhledem k počtům žáků dostatečně prostorné, světlé a čisté. Byly v nich vytvořeny relaxační prostory, vybavené kobercem nebo polštáři. Tělocvična je malá, avšak dobře vybavená náradím. Za budovou školy je velká velmi dobře zařízená zahrada a malé travnaté hřiště. Pro výuku tělesné výchovy škola využívá také místní sokolovnu. Škola má pro zaměstnance vytvořeno potřebné zázemí.

Všichni žáci základní školy jsou vybaveni učebnicemi odpovídajícími zvolenému vzdělávacímu programu. Učebních pomůcek je dostatek, některé jsou sice zastaralé a opotřebované, ale postupně se doplňují. Vhodné pomůcky jsou aktuálně umísťovány v učebnách. Stejně tak jsou rozmístěny do učeben knihy ze školní knihovny, která nemá vlastní prostor. Žákovský nábytek je velikostí vhodný věku a tělesné výšce žáků. Přístroje audiovizuální techniky jsou v každé učebně a jsou funkční. Výpočetní technika dodaná škole v rámci programu *INDOŠ* je umístěna v jedné učebně. Do ostatních učeben bylo rovnoměrně rozmístěno několik starších, avšak funkčních počítačů, které škola získala od sponzorů. Ve škole jsou k dispozici pomůcky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami.

Mateřská škola je umístěna v přízemí budovy a má samostatný vchod. Rozlehlá zahrada za budovou svým různorodým terénem umožňuje dětem realizovat pohybové aktivity. Děti využívají pro svoji činnost ne příliš prostornou třídu a na ni navazující hernu (odpoledne slouží jako lehárna), sociální zařízení a šatnu. Velikost místností vzhledem k počtu přítomných dětí ve třídě do jisté míry omezovala jejich pohybovou aktivitu a výběr místa pro skupinovou a individuální hru. Vybavenost dětským nábytkem, který zohledňuje rozdílnou tělesnou výšku dětí, je funkční. Pro spontánní činnosti jsou k dispozici stimulační stabilní hrací koutky. Dětská knihovna je bohatě zásobena a umístěna většinou v dosahu dětí a na viditelném místě. Výzdoba celého interiéru výtvarnými dětskými pracemi vytváří útulné a podnětné prostředí.

Vybavení hračkami, didaktickými pomůckami z hlediska stimulace dětí k činnostem je pestré a bohaté. Také dostatečně velká nabídka tělovýchovného náradí přispívá k přirozenému pohybovému rozvoji dětí. Veškerý výtvarný i pracovní materiál je většinou volně přístupný a při výchovně-vzdělávací práci maximálně využíván. Mateřská škola je dále vybavena funkční audiovizuální technikou a hudebními pomůckami.

Materiální zdroje a jejich účelné využívání ve výuce základní školy a při naplňování cílů vzdělávacího programu mateřské školy ředitelka sleduje v rámci kontrolní a hospitační činnosti. Kontroluje funkčnost přístrojů, vybavenost pomůckami a učebnicemi i jejich aktualizaci. Na základě zjištění z kontrol ředitelka stanovuje priority v pořizování nových materiálních prostředků, provádí odpovídající a účinná opatření pro zlepšení stavu. Ve spolupráci se zřizovatelem zabezpečuje potřebné finanční prostředky. Tělocvična

a učebnu využívá širší veřejnost pro zájmovou činnost. Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je funkční.

Hodnocení materiálně-technických podmínek školy je velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací program základní školy

Základní škola vzdělává žáky podle vzdělávacího programu Obecná škola schváleného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) pod č. j. 12 035/97-20 ze dne 20. listopadu 1995 s platností od 1. září 1996. Zvolený vzdělávací program je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Školu v tomto školním roce navštěvuje několik žáků se specifickými vývojovými poruchami učení. Výchovně-vzdělávací práce učitelek se řídí doporučeními odborných pracovníků z pedagogicko-psychologické poradny a ředitelka ji průběžně sleduje.

Realizovaný vzdělávací program Obecná škola je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Ředitelka rozpracovala učební plán vzdělávacího programu Obecná škola na podmínky školy a do rozvrhu hodin. Časová dotace všech předmětů ve všech ročnících 1. stupně základní školy kontrolována podle předloženého a platného rozvrhu odpovídá požadavkům stanoveného učebním plánem vzdělávacího programu. Výuka v hospitovaných předmětech probíhá v souladu s platnými učebními osnovami.

Výuka je v souladu s platnými učebními dokumenty vzdělávacího programu Obecná škola. Sledované vyučovací předměty se realizují podle učebních osnov a v souladu se vzdělávacím programem školy.

Povinná dokumentace základní školy je vedena přehledně a úplně a dokládá průběh vzdělávání a výchovy. Záznamy v katalogových listech obsahují drobné administrativní nedostatky.

Dokumentace základní školy je vedena a celkově dokládá průběh vzdělávání a výchovy.

Ředitelka kontroluje plnění osnov v základní škole průběžně prostřednictvím hospitací a kontrolou tematických plánů. Zjištěné skutečnosti a problémy jsou bezprostředně a osobně projednávány a přijímají se opatření k jejich odstranění.

Kontrola naplňování učebních osnov v základní škole je účinná.

Rozvrh hodin v základní škole respektuje psychohygienické zásady výchovně-vzdělávací práce i potřeby žáků. Délky vyučovacích hodin, délky přestávek, začátek a konec vyučování, nejvyšší počty hodin v jednom dni i v jednom sledu byly s ohledem na požadavky realizovaného vzdělávacího programu Obecná škola respektovány. Skladba rozvrhu hodin a výuka umožňují relaxaci žáků. Řád školy byl zpracován v souladu s ustanovením vyhlášky o základní škole. Stanovuje jasná pravidla chování v závislosti na podmínky školy a konkretizuje práva žáků. Plní preventivní roli vůči nežádoucímu chování. Pravidla hodnocení žáků stanovuje vlastní vnitřní klasifikační řád, ve kterém jsou rozpracovaná pravidla hodnocení prospěchu i chování žáků v souladu s ustanoveními vyhlášky o základní škole. Provozní řád stanovuje organizaci života a provozu a požadavky pro dodržování hygieny a bezpečnosti ve škole.

Pro rodiče a občany jsou informace o škole zveřejněny ve vnitřní směrnici umístěné na informační tabuli u vchodu do školy. Předávání informací žákům ve škole probíhá

prostřednictvím třídních učitelů, osobními a písemnými sděleními na nástěnkách, v žákovských knížkách nebo deníčcích, na schůzkách školy a rodičů a také na společných akcích. Škola s rodiči hojně spolupracuje, nabízí besídky spojené s programem a prezentací výsledků práce žáků. Informační systém školy je funkční a účinný, posiluje vzájemnou spolupráci školy a rodiny i ostatní veřejnosti.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu v základní škole je funkční.

Problematiku spojenou s *výchovným poradenstvím* v základní škole zajišťuje ředitelka a spolupracuje s učitelkou, která má na starosti prevenci sociálně-patologických jevů ve škole. Společně pečují o děti s poruchami učení a chování a o žáky zaostávající a nabízí konzultace rodičům. Další možnosti spolupráce nabízí škola rodičům žáků po dohodě s pedagogicko-psychologickou poradnou. Žáci se zjištěnými specifickými vývojovými poruchami učení jsou pečlivě evidováni a práce s nimi se pravidelně sleduje a vyhodnocuje. Prevenci v oblasti sociálně patologických jevů zajišťuje pověřená učitelka. Pozornost je věnována aktivitám v době volného času žáků, kdy škola organizuje zájmové kroužky a další, často významné, aktivity v obci.

Výchovné poradenství přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu v mateřské škole

Mateřská škola si vytvořila vlastní vzdělávací program, který vychází z modelového programu „*Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole*“ (Portál 2000). Při jeho tvorbě se opírala o poznatky ze studia současné odborné literatury a z podrobně zpracované analýzy uplynulého období. Školní kurikulum dobře rozpracovává obsah výchovně-vzdělávací práce na tříleté období tak, aby mateřská škola rozvíjela všechny žádoucí kompetence dítěte předškolního věku. Vzdělávací program obsahuje cíle, které souvisí s osobnostně orientovaným modelem výchovy. Postupně naplňování se promítá i v plánech třídy.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Mateřská škola má vytvořen systém sledování a hodnocení naplňování cílů směřujících k rozvoji kompetencí dětí předškolního věku. Probíhá formou pravidelného vyhodnocování třídních kurikul a na pedagogických radách projednáváním pololetních a celoročních zhodnocení výsledků činnosti u dětí. Získané informace poskytují kvalitní zpětnou vazbu, která je pro plánování práce s dětmi potřebná.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Provoz třídy se řídí zpracovaným režimem dne. Uspokojuje tělesné i psychické potřeby dětí a vytváří optimální podmínky pro realizaci spontánních a řízených aktivit. Nechybí ani prostor pro uspokojování potřeby volného pohybu. V požadovaném intervalu je v něm stanoven časový prostor pro pobyt venku a odpolední odpočinek, který vychází z individuální potřeby dětí. Není však dodržen tříhodinový interval pro podávání jídla (mezi dopolední svačinou a obědem). Způsob organizace stolování vede děti k samostatnosti v sebeobsluze. Pitný režim je zaveden a přirozeně využíván. Z hlediska vývojových a individuálních potřeb dětí učitelky výchovně-vzdělávací činnost většinou cíleně nediferencovaly.

Informační systém ve vztahu k rodičům probíhá zavedeným způsobem a funguje dobře.

Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Základní škola 1. stupeň

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce a literatuře, matematice, prvouce, vlastivědě a přírodovědě

Hospitace ve sledované výuce proběhly ve všech třídách u čtyř učitelek. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost u dvou učitelek neměla negativní dopad na kvalitu výuky. V organizaci výuky se pozitivně promítaly získané dovednosti a zkušenosti učitelek z různých forem vzdělávání. Výuka byla vedena odborně a metodicky správně.

Učitelky rozpracovaly výchovně vzdělávací cíle a učivo vzdělávacího programu Obecná škola do přehledných tematických plánů, podle kterých připravují výuku na jednotlivé vyučovací hodiny. Ve svých tematických plánech neopomněly začlenit návaznost učiva předmětů, zařazovat učivo do logických celků a v českém jazyce a literatuře zařadit dorozumívací činnosti. Výuka sledovaných předmětů byla promyšlená a splňovala požadavky vzdělávacího programu.

Vyučování probíhalo v prostorných světlých a dobře vybavených učebnách s mnoha podnětnými prvky a velmi pěknou výzdobou. Žáci pracovali také s přinesenými pomůckami nebo pomůckami připravenými učitelkami. Dostatek demonstračních pomůcek, modelů, map i přírodních prvků včetně využití učebnic, další odborné literatury a encyklopedií zvyšovalo aktivitu žáků a efektivitu výuky.

Vzhledem k výchovně vzdělávacím cílům byly zvolené vyučovací metody účinné, forma učební činnosti a celkový styl výuky odpovídal věku žáků, jejich znalostem a dovednostem. Hodnocení kvality výuky se pohybovalo od vynikající až po průměrné. Převažovaly pestré metody učení, které zvyšovaly podíl aktivního učení žáků. Ve většině hodin učitelky využívaly metody skupinové, samostatné, případně frontální práce, které výchovně-vzdělávacím cílům vyhovovaly a byly účinné. Žáci pracovali s učebnicemi, vyhledávali informace ve slovnících a encyklopediích, pozorovali a popisovali modely a obrázky, třídili podstatné znaky a zařazovali je do skupin. Jindy dramatisovali pohádku, vyprávěli obsah článku nebo vlastní zážitek či zkušenost. Zařazováním slovních úloh s praktickou tematikou se učili aplikovat matematické poznatky a chápat význam matematiky a možnosti jejího využití v životě. Učitelky doplňovaly tematiku učiva pohybovými aktivitami. Práce na zadaných úkolech se střídala s cvičeními, soutěží, zajímavostmi a slovními hrami. Pro rychleji pracující žáky měly učitelky připravenou práci na počítačích formou opakování v rámci probíraného učiva nebo pracovní listy se zajímavými matematickými úlohami. V menší části hodin vyučující využívala méně efektivní frontální metody práce se žáky, při nichž prezentovala učivo slovně a žáci byli málo aktivní. Psychohygienické zásady byly ve výuce respektovány. Včasným zařazením odpočinkových chviliek a změnou činností předcházely učitelky únavě žáků.

V úvodu i průběhu hodin učitelky vhodně motivovaly žáky, využívaly příklady a příběhy ze života, různé hry, zajímavosti, křížovku, obrázky, modely a další pomůcky, navazovaly na zkušenosti a prožitky žáků. Motivace významně podporovala úspěšnost žáků a jejich zájem o učení a podporovala skupinovou spolupráci. Žáci se zájmem pracovali a pomáhali si.

Vstřícný a mimořádně pěkný vztah učitelek k žákům a individuální práce vyučujících se žáky podporovaly vytváření příznivého pracovního klimatu ve třídách. Se zájmem odpovídali na otázky, hovořili k tématu učiva a často vyjadřovali vlastní názor. Dostávali příležitost k prezentaci výsledků své společné práce ze skupinové činnosti, měli prostor pro diskusi k tématu učiva. Přitom akceptovali dohodnutá pravidla chování. Učitelky výrazně vedly žáky k rozvoji komunikativních schopností, čtenářských dovedností a náležitou pozornost věnovaly jejich slovním a písemným projevům. Žáci byli vedeni k vzájemnému respektování a toleranci.

Učitelky hodnotily výkony žáků průběžně, slovně i známkami. Kontrolovaly plnění zadaného úkolu, upozorňovaly na chyby a oceňovaly dosažený pokrok. Hodnotily žáky vhodně a citlivě, individuální dispozice žáků přitom zohledňovaly. Podporovaly je v jejich snaze o dobré výsledky pochvalou za předvedený výkon. Žáci většinou prokazovali velmi dobré znalosti a dovednosti. V některých hodinách se využívalo závěrečné odůvodněné hodnocení práce žáků a sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech na 1. stupni základní školy měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V průběhu školního roku před koncem klasifikačního období probíhá zjišťování znalostí žáků formou prověrek z českého jazyka a matematiky. Ke srovnání dosahované úrovně vzdělávacích výsledků v širším měřítku jsou využívány testy Kalibro. Výsledky jsou analyzovány, vyhodnocovány a srovnávány s klasifikací žáků. Z přijatých závěrů vychází plánování výchovně vzdělávacího procesu. Škola zjišťuje úspěšnost svých žáků na úplné Základní škole v Pozořicích, kam žáci po ukončení 5. ročníku povinné docházky přecházejí. Na pedagogických radách se vyhodnocuje účast či případné umístění v soutěžích a olympiádách.

Mateřská škola

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Zájem obou pedagogických pracovníků o vzdělávání a jejich dlouholeté pedagogické zkušenosti pozitivně ovlivňují výchovně vzdělávací proces. Příprava a plánování pedagogické práce ve třídě navazuje na vytvořený školní vzdělávací program. Učitelky prostřednictvím třídních kurikul, které obsahují tematické části s rozpracovanými dílčími cíly, směřují k rozvoji spontaneity a osobnostních dovedností dětí.

Spontánní činnosti

Zvolené metody a formy práce dávaly dětem dostatečný prostor pro hry, respektovaly jejich zájmy, nevytvářely tlak na výkon. Motivace k volným aktivitám byla dána především pestrou nabídkou hraček, pomůcek, konstruktivních stavebnic, ale i tělovýchovného nářadí. Podnětně připravené prostředí přispívalo k rozvíjení dětské fantazie a tvořivého myšlení. Děti si vybíraly místo pro hry samy, využívaly všech zákoutí pro jejich rozvíjení a mohly uplatnit a realizovat svoje nápady a záměry. I když zvolené místo pro hru někdy omezovalo herní aktivity jiných dětí, přesto se mohly všechny plně seberealizovat. Hry učitelky ponechávaly většinou na dětech, jejich cílevědomému rozvíjení věnovaly menší pozornost. Po celou dobu však zachovávaly potřebu dětí hrát si, vedly je k samostatnosti v řešení problémů týkajících se jak jejich práce, tak i vztahů s kamarády. Ojedinele se ve třídě objevovaly konflikty mezi dětmi, které učitelky řešily adekvátním způsobem. Zásady společného života jsou sice stanoveny ve výtvarně zpracovaných pravidlech soužití, jejich dodržování a užívání nebylo v průběhu dne patřičně uplatňováno. Malá důslednost učitelek i dětí se projevila při plnění pravidla úklidu hraček po ukončení hry. K plynulosti her přispěla i průběžná svačinka, která umožnila dětem vrátit se zpět do rozehrané činnosti.

V průběhu spontánních činností panovalo ve třídě příjemné prostředí, což bylo výsledkem pozitivní interakce učitelek s dětmi. Děti k učitelkám, které k nim přistupovaly laskavě a svým jednáním umocňovaly celkovou pracovní atmosféru ve třídě, projevovaly značnou důvěru a přirozeně s nimi navazovaly kontakt. Při všech aktivitách měly děti dostatečný

prostor pro komunikaci. Učitelky dokázaly vždy klást otázky tak, aby přirozeně podporovaly bohatost dětského projevu. Hodnocení bylo pozitivní a většinou s oceňováním snahy dětí.

Hodnocení spontánních činností je velmi dobré.

Řízené činnosti

Řízené činnosti probíhaly skupinově i frontálně, ale většinou bez odpovídající diferenciaci nároků a požadavků vzhledem k věkové struktuře a schopnostem dětí. Jejich realizace vycházela více z nabídky učitelek, kterým se nedařilo promyšleněji navázat na dětské prožitky. Nápaditost na základě vlastních zkušeností mohly děti uplatnit ve výtvarných a hudebních činnostech. V ostatních aktivitách byly více pasivní a plnily pokyny učitelek. Zvolené verbální metody (zejména při frontálním organizování) byly pro děti málo podnětné. Z hlediska komunikace vytvářely méně prostoru pro jejich samostatný řečový projev. Většinou nebyly děti k předkládaným činnostem nuceny a pokud nechtěly, nemusely se jich účastnit. Hodnocení bylo průběžné a pozitivně laděné. Při skupinové práci směřovalo ke stimulaci jednotlivých dětí i pro poskytování zpětné vazby o jejich úspěšnosti. Plánovaná nabídka činností vzhledem ke stanovenému úkolu byla málo pestrá.

Hodnocení řízených činností je dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

I když prostorové podmínky třídy jsou stísněné, vytvořila MŠ pro pohybový rozvoj odpovídající podmínky. Jeho úroveň byla velmi dobrá. Méně pozornosti bylo věnováno rozvoji jemné motoriky. V sebeobslužných dovednostech byly děti vedeny k samostatnosti, ale upevňování zdvořilostních návyků byla ze strany učitelek věnována menší důslednost. Komunikační schopnosti byly na velmi dobré úrovni, většinou bylo pro komunikaci vytvořeno příznivé prostředí. Chování dětí bylo přátelské, zdvořilé. Jen ojediněle byly zaznamenány konflikty, které děti uměly za pomoci učitelky řešit. Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídala většinou věku dětí, u některých z nich byla patrná špatná výslovnost. Po třídě se děti pohybovaly přirozeně, většinou s nimi nebylo manipulováno. Pestrá nabídka her, hraček a didaktického materiálu podněcovala a podporovala u dětí rozvoj myšlenkových operací. Při volných činnostech projevovaly děti dostatek představivosti a tvořivosti.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti je velmi dobré.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání v základní škole a průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce v mateřské škole je velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině

Údaje uvedené ve Zřizovací listině příspěvkové organizace obce, ze dne 27. ledna 2002, jsou v souladu s údaji uvedenými v Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. 11 555/03-21 ze dne 20. června 2003 s účinností od 1. ledna 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 11 555/03-21 ze dne 20. června 2003 s účinností od 1. ledna 2003*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace obce ze dne 27. ledna 2002*
3. *Seznamy žáků školy platné pro školní rok 2003/2004*
4. *Třídni knihy platné ve školním roce 2003/2004*
5. *Třídni výkazy platné ve školním roce 2003/2004*
6. *Katalogové listy žáků školy ve školním roce 2003/2004*
7. *Rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004*
8. *Řád školy s účinností od 2. září 1998 projednaný a schválený na pedagogické radě dne 29. srpna 1995 a 2. září 1996 s přílohou *Prevence drogové závislosti a Práva žáků* ze dne 1. září 1998*
9. *Vnitřní klasifikační řád č. j. 121/97 s účinností ode dne 4. prosince 1997*
10. *Učební plán školy pro školní rok 2003-2004 – rozpracovaný učební plán Obecná škola na podmínky školy*
11. *Organizační řád Základní školy Viničné Šumice č. j. 74/94 s účinností ode dne 1. července 1994*
12. *Dodatek č. 1 k Organizačnímu řádu Základní školy Viničné Šumice č. j. 113/04 ze dne 7. června 2004 s účinností ode dne 9. června 2004*
13. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002-2003 č. j. 139/03 ze dne 23. července 2003*
14. *Personální dokumentace pracovníků školy ve školním roce 2003/2004*
15. *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na školní rok 2003/2004*
16. *Plán dalšího vzdělávání učitelů ve školním roce 2003/2004*
17. *Přehled dalšího vzdělávání učitelů ve školním roce 2002/2003*
18. *Pracovní řád Základní školy Viničné Šumice č. j. 1/95 ze dne 1. září 1995*
19. *Dodatek k Pracovnímu řádu č. j. 36/99 ze dne 18. února 1999*
20. *Kritéria hodnocení pedagogických pracovníků č. j. 78/97 projednaná na pracovní poradě dne 1. září 1998*
21. *Záznamy z pedagogické rady ve školním roce 2003/2004*
22. *Plán práce ve školním roce 2003/2004 č. j. 143/03 ze dne 1. září 2003*
23. *Tematické plány učitelek v předmětech český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda a přírodověda pro všechny ročníky základní školy platné ve školním roce 2003/2004*
24. *Plán výchovného poradenství pro školní rok 2003/2004*
25. *Deníčky náhodně vybraných žáků ve školním roce 2003/2004*
26. *Sešity v předmětu český jazyk, matematika a vlastivěda u vybraných žáků ve školním roce 2003/2004*
27. *Výsledky čtvrtletních prověrek učiva v předmětech český jazyk a matematika ve školním roce 2003/2004*
28. *Výsledky celostátních testů KALIBRO – informační materiál pro školu ve školním roce 2003/2004*
29. *Plán kontrolní a hospitační činnosti ve školním roce 2003/2004*
30. *Plán hospitačí ve školním roce 2003/2004*

31. *Hospitační záznamy* ve školním roce 2003/23004
32. *Plán práce metodické komise 1. stupně ZŠ a záznamy ze schůzí metodické komise* pro školní rok 2003/23004
33. *Záznamy ze schůzí metodické komise* ve školním roce 2003/2004
34. *Záznamy o práci v zájmových kroužcích* ve školním roce 2003/2004
35. *Řád tělocvičny* z 27. srpna 2003
36. *Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3 – 01 podle stavu k 30. 9. 2003 ze dne 30. září 2003*
37. *Přehled docházky* v mateřské škole pro školní rok 2003/2004
38. *Přehled výchovné práce* pro školní rok 2003/2004
39. *Evidenční listy pro dítě v mateřské škole* (počet 25) pro školní rok 2003/2004
40. *Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. 9. 2003* pro školní rok 2003/2004
41. *Rozhodnutí o zařazení dítěte do předškolního zařízení* (počet 25) pro školní rok 2003/2004
42. *Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje s účinností od 1. 1. 2003 o vyřazení ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* č. j. JMK 3232/2002 OŠ – bez data
43. *Pracovní doba zaměstnanců MŠ Viničné Šumice* pro školní rok 2003/2004
44. *Školní kurikulum – pracovní verze* pro školní rok 2003/2004
45. *Naše mateřská škola na cestě ke zdraví - projekt: Mateřská škola Viničné Šumice, okres Brno – venkov* pro školní rok 2003/2004
46. *Podklady pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 2002/2003* ze dne 24. června 2003
47. *Organizace dne – Mateřská škola Viničné Šumice* pro školní rok 2003/2004
48. *Týdenní přípravy* pro školní rok 2003/2004
49. *Povolení výjimky ředitelem školy podle § 4 odst. 8 a určení počtu dětí ve třídě podle § 3 odst. 4 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách* ze dne 23. června 2003
50. *Vnitřní řád* - bez data
51. *Provozní řád* – bez data
52. *Kronika Základní školy Viničné Šumice*
53. *Zápisy z hospitační činnosti v mateřské škole* ve školním roce 2003/2004
54. *Inspekční zpráva České školní inspekce* č. j. 123 074/99 – 11075 ze dne 28. dubna 1999

ZÁVĚR

Velmi dobré personální zajištění výuky základní školy i výchovně-vzdělávací práce mateřské školy, jasně stanovená pravidla provozu školy i způsob vedení pedagogických pracovníků na základní škole vytvářely celkově velmi dobré personální podmínky. Pouze způsob stanovení kompetencí vedoucí učitelce v mateřské škole a provádění kontroly vzdělávací práce v mateřské škole vykazují rezervy. Velkou předností je zájem učitelek o vzdělávání a sebevzdělávání, které je mimořádně vysoké a směřuje k naplňování koncepčních záměrů. Mimo to se také významně promítá do kvality výchovně-vzdělávací práce obou škol.

Materiálně-technické podmínky obou škol zajišťují naplňování vzdělávacího programu. Velmi dobré materiálně-technické zázemí kompenzuje ne zcela vyhovující prostorové podmínky v mateřské škole. Naopak moderně vybavená školní zahrada poskytuje dětem dostatek příležitostí k rekreaci a pohybové relaxaci.

Výuka na 1. stupni základní školy probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola. Vzdělávací program mateřské školy je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy byly velmi dobré. Sledované hodiny charakterizovala promyšlenost organizace vhodných metod a forem vzhledem k cílům vzdělávacího programu Obecná škola. Využívala se skupinová, individuální i frontální výuka, kdy žáci měli prostor pro vlastní aktivní učební činnost a pro rozvoj sociálních a zejména komunikativních dovedností. Vhodně se využívaly pomůcky, učebnice, další informační zdroje a pracovní texty. Hodnocení výkonů a klasifikace žáků se ve výuce využívaly, zdůvodněné hodnocení a sebehodnocení žáků jen v části výuky. Učitelky měly k žákům velmi pěkný vztah.

V průběhu a výsledcích výchovně-vzdělávací práce mateřské školy se pozitivně odrazila kvalita zpracovaného školního vzdělávacího programu, který je nastaven ve prospěch dětí. Především ve spontánních činnostech postupně zaváděné změny reflektují nové trendy ve vzdělávání předškolních dětí. Velmi pěkný a vstřícný přístup učitelek k dětem vytváří důvěryhodné prostředí pro vzájemnou komunikaci. Méně promyšlená nabídka činností a motivace v řízených činnostech neumožňují zatím efektivně rozvíjet osobnostní dovednosti dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková.v.r.
Členové týmu	Mgr. Marie Koutná	Marie Koutná.v.r.
Členové týmu	Mgr. Marie Koutná	Marie Koutná.v.r.

V Blansku dne 28. června 2004.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .....29. červen 2004.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Dana Pospíšilová

Dana Pospíšilová.v.r.

ředitelka Základní školy Viničné Šumice, okres Brno-venkov

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, pracoviště Blansko, nám. Republiky 1, 678 01 Blansko. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo č. j. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství, Žerotínovo nám. 3/5, Brno	2004-07-19	12-1040/04/161-952
Zřizovatel: Obec Viničné Šumice , 664 06 Viničné Šumice 42	2004-07-19	12-1040/04/161-952
Rada školy		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.